

ESCRIT AHIR



## Anys 30: 'La Vanguardia' o el periodisme de masses

Premesa Valenciana.

Josep Navarro Cabanes. València, 1928.

FERRAN PASTOR  
Una fada fallera ens va plantar els barracons de la Fira del Llibre Antic enmig del trajecte diari a l'Escola de Magisteri de València. De llavors ençà albire primaveres junt a vesprades intenses de pólvora i descobertes bibliogràfiques en l'entranyable Gran Via. Les tertúlies amb Xesc el llibreter, carregades de raonada erudició, arrodoneixen aquestes cíclics emocions. I ha estat aquest anarquista impenitent de Granollers qui em va despertar l'interès, el qual espere encomanar-vos, sobre el periòdic *La Vanguardia*.

El diari va néixer com a portanveu dels liberals de Sagasta a Catalunya. Uns directors encertadament escolllits, l'àgil incorporació de noves tècniques i el gran sentit comercial el dugueren a vendre, ja a l'any 1934, 234.000 exemplars. Naturalment, el rotatiu també ha viscut els sotrats del segle XX, els felicitats (en vendes) 20 i 30 i la

incautació durant la guerra. Una vegada ocupada Barcelona el gener de 1939, l'Equip de Manuel Aznar i Josep Pla suavitzaren des de la direcció del diari la censura informativa i encara feren un poc de periodisme. Aquesta petita primavera acabà amb el nomenament com a director del feixista Galisonga, el qual hi exercí fins que una hàbil campanya catalanista el feu fora. D'aquesta manera, el diari reprenia posicions.

Des d'una òptica nacional i constructiva, cal reconèixer-li *La Vanguardia* l'aportació a la vertebració d'un cert espai comunicatiu -encara que sota el prisma del Principat- als nostres països, atés l'índex de vendes que ha presentat i encara presenta al País Valencià, a les Illes i fins i tot a Andorra. Això vol dir, per exemple, que per a molts valencians nacionalment indolents els són familiars els articles de Fabià Estapé, Joan Fuster, Baltasar Porcel, Vicent Partal, Ernest Lluch, Valentí Puig... i el valencià culte que s'empra als suplementes i les pàgines de cultura.

DES DE LA BIBLIOTECA

## El nou Potter arriba!

Gemma Lluch

El mercat del llibre infantil i juvenil tenia ganes d'un èxit mundial. La publicació del quart títol de la sèrie ha superat totes les expectatives i és un símptoma que et fa tornar a creure en la humanitat.

Si no heu llegit cap dels tres llibres ja publicats per l'editorial Empúries potser us pregunteu quin és el secret. Es tracta de novel·les més poblades, més denses; si voleu, més amoblades. Harry Potter, tot i ser el personatge principal, no és l'únic. Joanne K. Rowling proposa un univers poblat de gran quantitat de secundaris ben dibuixats; a més a més, evolucionen a través dels diferents lliuraments. És a dir, creixen en cada nou llibre alhora que creix el lector que segueix cada nova aventura.

Tots ells representen aspectes diferents de les forces del bé i del mal. Tot i que, com en la vida real, el mal té moltes cares, des del mal en estat pur, representat per Voldemort, fins el representat pels oncles de Harry, que el maltracten tant físicament com psicològicament.

Una altra característica que ajuda l'èxit de vendes és el tipus de protagonista. Harry no representa un personatge habitual: duu ulleres, és menut, insegur, infeliç, solitari, comet errors, té por, és orfe i viu amb uns oncles que no només no se l'estimen, sinó que se n'avergonyeixen. En definitiva, un prototip creat per a la identificació del lector més jove.

Amb tot, pensem que el punt clau de la novel·la rau en el fet que allí "ocorren coses", acostumats com estavem al fet que una gran part de l'actual literatura per a infants i joves estigués mancada d'originalitat i de coses a dir,

l'obra de Rowling presenta un argument central; un tòpic de la història de la humanitat, com és la lluita de les forces del bé i del mal; una estructura narrativa eficaç i distreta que permet introduir constants trames secundàries que enriqueixen l'argument central; i una destresa per introduir, a partir de la segona novel·la, les informacions necessàries perquè el lector que s'incorpora per primera vegada a la lectura de la sèrie pugui seguir-la, tot i no haver-ne llegit els llibres anteriors.

Els nous ingredients que l'autora incorpora en el quart llibre de la sèrie, que

en la versió original es titula *Harry Potter and the Goblet of Fire*, arriben ben endins: el periodisme groc que explota la vida privada de la gent sense preguntar-se el mal que hi pot arribar a fer, els empipaments entre bons amics produïts per la gelosia i la cabuderia, els primer amors adolescents... Però allò que més agrada és la injustícia patida pels innocents i, lògicament, les conseqüències que se'n deriven.

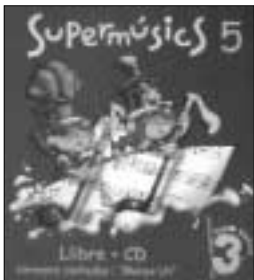
L'altre dia, en un encontre amb professors, comentàvem la importància d'èxits editorials com aquest. Sempre he cregut que la lectura d'un llibre interessant n'arrossega d'altres. Parlàvem si era adequat donar a llegir aquest llibre a les aules. La meua opinió, i si aporteu arguments de pes la puc canviar, és que llibres com aquest, que ja compten amb el suport dels *media* no necessiten del suport escolar. Aprofitem aquest moment, esperem que no siga únic, en què parlar de llibres per a adolescents (o d'un llibre) és una moda.

Gemma.Lluch@uv.es



ESCRIT AVUI

## 'Supermúsics': una alternativa per a l'aula



Supermúsics  
Materials multimèdia per a la classe de Música  
Barcelona, 2000.

ELENA LLOPIS

El projecte Supermúsics, impulsat inicialment a Catalunya, conté una proposta educativa lúdica i de qualitat per a viure la música. La col·lecció consta de diversos materials i iniciatives: llibres, discs compactes i cassets, videoclips del Club Súper 3, pàgina a Internet, concursos de creació musical, concerts i altres. A Supermúsics consideren el fet musical des d'una perspectiva més ambiciosa que l'estrictament tècnica i pretenen emfasitzar els aspectes cultu-

ral, formatius i enriquidors. És per això que el projecte s'adreça a xiquets i xiquetes, joves, mestres, mares i pares, i es pot usar segons els propis criteris, formacions, interessos o necessitats, tant si són educatives o purament lúdiques.

Una de les iniciatives que més bona acollida està obtenint, amb resultats engrescadors i motivadors, és el Concurs de Creació Musical Supermúsics, del que enguany se celebra la IV Convocatòria Infantil: a hores d'ara hi han participat més de 400 escoles i més de 8.000 xiquets i xiquetes d'entre 4 i 15 anys. Enguany, a més, s'ha promogut la I Convocatòria Juvenil, destinada a seleccionar i difondre les millors cançons creades per l'alumnat dels centres que hi participen, sota la supervisió del professorat de Música o l'equip pedagògic. El treball de creació es fa conjuntament, com a resultat d'una experiència pedagògica. Un dels propòsits que justifiquen la seua edició posterior és el d'oferir un material de qualitat, amè, divertit, amb temàtiques actuals i, alhora, útil i educatiu.

Quant a la resta de propòsits de Supermúsics, aquestes bas- teixen diferents àmbits, com ara activitats en mitjans de comunicació (Club Súper 3 (TV3), mini-espais setmanals en ràdio, amb

entrevistes als mestres i escoles que han participat, i aparicions a la premsa escrita, amb reportatges i entrevistes als creadors i les escoles que han quedat finalistes), projecte simfònic i presència a Internet (propostes de contingut i lúdiques: llibre *L'Orquestra dels Supermúsics* i una col·lecció de discos compactes). Es troba també en fase de preparació un conjunt d'actuacions en directe.

Cal destacar la creació col·lectiva de les cançons del concurs Supermúsics, amb la incorporació en la edició dels temes finalistes d'un resum en forma de quadre amb els trets més destacats de cada tema, des del punt de vista pedagògic. És ressenyable, en *L'Orquestra dels Supermúsics*, la claredat de les explicacions de cada instrument de les diferents famílies amb una presentació que acosta el lector als propis intèrprets. Finalment, cal subratllar la qualitat de les audicions i les propostes d'escolta de distintes obres musicals que permeten conèixer millor tots els instruments. Després de l'èxit de les distintes iniciatives mampreses, el projecte Supermúsics té intenció d'estendre's als distintes territoris de llengua catalana.

Més informació en: [www.supermúsics.com](http://www.supermúsics.com).



La aventura de innovar  
Jaume Carbonell  
Editorial Morata, Madrid, 2001.  
127 pàgines.

Si innovar és una aventura, també ho és llegir aquest llibre. Una aventura que comença en la recerca de 3 o 4 hores del teu temps per gaudir de l'inici del viatge: un còmode seient, una adequada il·luminació solar, un gratificant silenci, un llapis i el llibre.

Quan arribes a la fi, comprovaràs que la paraula "innovar" no existeix en aquesta aventura i la darrera pàgina és una invitació a recomençar la lectura i a gaudir de nous itineraris assenyalats en la curta però densa bibliografia.

Durant tot el viatge lector, hauràs comprovat la sort de comptar amb un patró com Jaume Carbonell Sebarroja, un llop mari amb molta experiència -és periodista, professor, investigador i pare-en navegar pel món i amb un ric criteri per indicar-te, tingues pocs o molts anys dedicats a l'escola, les mars que has de creuar amb

plaer i saviesa i les que has d'evitar per tal de no naufragar com a persona i com a educador.

Les primeres són les mars de la democràcia, les pedagogies innovadores progressistes, el canvi, el coneixement i l'aprenentatge, l'atenció a l'alumnat, el professorat innovador i moltes altres que descobriràs. Les segones mars són les resistències al canvi i a la innovació.

Durant la lectura gaudiràs d'un llenguatge precís, entenedor i amb poques concessions a la distracció i a la superficialitat. Serà convenient que cada cert temps tanques el llibre, reflexiones, mires el paisatge i agafes noves forces per seguir el viatge. La reduïda extensió del llibre, de la mar, et pot dur a l'equívoc que el viatge serà curt i sense dubtes. La densitat i profunditat del missatge, de les agües, és una invitació a la serenitat i està ple de referències de navegants de tots els espais i de tots els temps que han capitanejat els vaixells de la transgressió, la igualtat i la llibertat. Destaca la qualitat del patró del llibre, al qual li agrada anotar les indicacions de la navegació per les pàgines en un nombre de 7, o al voltant d'aquest. Ell sabrà per què.

No sé si després de llegir aquesta referència t'atreviràs a endinsar-te en l'aventura lectora. Si ho fas, a l'endemà, en arribar a l'escola, tindràs noves inquietuds per a treballar a l'aula i assumiràs nous reptes i compromisos amb la comunitat on treballes. Si més no, faràs una nova mirada al teu projecte educatiu, que no és altre que el teu projecte de vida, perquè, com diu l'autor, mentre mirem la realitat amb un ull no hem de permetre que l'altre deixi d'albirar la utopia.

J. Baptista Malonda